

Redogörelse till riksdagen 2019/20:RS4

Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till riksdagsstyrelsen

Redogörelsens huvudsakliga innehåll

I redogörelsen redovisar riksdagsstyrelsen för riksdagen vilka åtgärder styrelsen har vidtagit med anledning av de riksdagsskrivelser som riksdagen har överlämnat till styrelsen. Redogörelsen omfattar huvudsakligen beslut av riksdagsstyrelsen under tiden den 1 januari 2019–31 december 2019.

Stockholm den 19 februari 2020

På riksdagsstyrelsens vägnar

Andreas Norlén

Ingvar Mattson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Andreas Norlén, ordförande, Annelie Karlsson (S), Tobias Billström (M), Erik Ezelius (S), Hans Wallmark (M), Björn Söder (SD), Janine Alm Ericson (MP), Ulrika Heie (C), Maj Karlsson (V), Lars Hjälmered (M), Per Ramhorn (SD).

Redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till riksdagsstyrelsen

Bakgrund

Sedan 2012 redovisar riksdagsstyrelsen behandlingen av riksdagens skrivelser till riksdagsstyrelsen i en redogörelse till riksdagen, senast i redogörelse 2018/19:RS4. I redogörelserna redovisas kortfattade sakuppgifter om riksdagsskrivelsernas nummer och övriga aktuella dokument (framställningar, propositioner, utskottsbetänkanden) och uppgifter om huruvida skrivelsen är slutbehandlad eller inte. Sedan redogörelse 2013/14:RS6 redovisas också i förekommande fall riksdagsstyrelsens beredningsåtgärder och hur skrivelserna har slutbehandlats. Denna redogörelse tar upp samtliga riksdagsskrivelser från det senaste kalenderåret och några äldre riksdagsskrivelser. Vid uppföljningen och utvärderingen av riksdagens beslut är riksdagsstyrelsens åtgärder med anledning av riksdagens tillkännagivanden till riksdagsstyrelsen av särskilt intresse. De förslagspunkter i utskottsbetänkanden som innehåller sådana tillkännagivanden märks ut med en asterisk i redovisningen.

Äldre riksmöten

Riksmötet 2016/17

1. Riksdagens skrivelse nr 34

Översyn av Riksrevisionen

Bet. 2016/17:KU14, rskr. 2016/17:34

Tidigare redovisad, se redog. 2018/19:RS4 (p. 2)

Skrivelsen är inte slutbehandlad

Riksdagsstyrelsen beslutade i december 2016 att en parlamentariskt sammansatt kommitté skulle göra *en översyn av Riksrevisionen**. Översynen skulle bl.a. belysa riksrevisorerna, förhållandet mellan riksdagen och riksrevisorerna, effektivitetsrevisionen och vissa förhållanden vid Riksrevisionen. Delbetänkandet Översyn av Riksrevisionen – grundlagsfrågor (2016/17:URF1) överlämnades till riksdagsstyrelsen i juni 2017. Grundat på utredningens delbetänkande beslutade riksdagsstyrelsen i oktober 2017 om framställningen Översyn av Riksrevisionen – grundlagsfrågor till riksdagen (2017/18:RS4).

Riksdagsstyrelsens framställning bereddes före och efter valet 2018 av konstitutionsutskottet (bet. 2017/18:KU15 och bet. 2018/19:KU4). Konstitutionsutskottets förslag innebar bl.a. att bestämmelsen om riksrevisorernas antal flyttas från regeringsformen till riksdagsordningen för att antalet riksrevisorer lättare ska kunna ändras i framtiden. Det föreslogs också krav på kvalificerad majoritet för ett beslut av riksdagen om att skilja en riksrevisor från uppdraget. Förslaget innebar vidare att konstitutionsutskottet får besluta om en särskild

utredning som kan ligga till grund för att skilja en riksrevisor från uppdraget och ge justitieombudsmännen (JO) i uppdrag att biträda utskottet med en sådan särskild utredning. Därutöver föreslogs att en bestämmelse om samverkans- och uppgiftsskyldighet flyttas från vanlig lag till regeringsformen och förtydligas på så sätt att Riksrevisionen har rätt till den information som myndigheten begär. I betänkandet föreslog utskottet också ändringar i lagen med instruktion för Riksdagens ombudsmän och lagen om revision av statlig verksamhet m.m. Dessa ändringar är följdändringar med anledning av de föreslagna ändringarna i regeringsformen och riksdagsordningen. Därutöver lade utskottet på eget initiativ fram lagförslag om följdändringar i lagen om revision av statlig verksamhet m.m. och studiestödsdatalagen.

Den 14 november 2018 biföll kammaren utskottets förslag (bet. 2017/18:KU15, rskr. 2017/18:212 och bet. 2018/19:KU4, rskr. 2018/19:21). Lagändringarna trädde i kraft den 1 januari 2019.

Återstående delar av uppdraget till 2017 års Riksrevisionsutredning behandlas i kommitténs slutbetänkande (2017/18:URF2) som överlämnades till riksdagsstyrelsen i februari 2018. I slutbetänkandet behandlades bl.a. frågor om effektivitetsrevisionens inriktning. Riksdagsstyrelsen beslutade i oktober 2018 om en framställning om översyn av Riksrevisionen – övriga lagändringar (2018/19:RS5) som grundade sig på kommitténs slutbetänkande. I framställningen föreslår riksdagsstyrelsen bl.a. ändringar i riksdagsordningen, lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m. och lagen (2002:1023) med instruktion för Riksrevisionen. Framställningen innehåller förslag om att om en riksrevisors uppdrag upphör i förtid får konstitutionsutskottet välja en tillförordnad riksrevisor för tiden till dess att en ordinarie riksrevisor har valts och tillträtt. Det föreslås att ansvaret för frågor om Riksrevisionen som myndighet ska samlas hos konstitutionsutskottet. Bland annat ska konstitutionsutskottet svara för att revision sker av Riksrevisionen. Sambandet mellan riksdagen och Riksrevisionen ska stärkas genom en förstärkning av Riksrevisionens parlamentariska råd. För att ge uttryck för rådets stärkta ställning föreslås att det byter namn till riksdagens råd för Riksrevisionen. I bestämmelsen om effektivitetsrevisionens inriktning ska ordet samhällsnytta tas bort. Vidare föreslås att Riksrevisionens beslut att lägga ned en granskning ska redovisas, om den inte avsett endast förberedande åtgärder. I betänkandet Översyn av Riksrevisionen – vissa frågor om riksdagen och Riksrevisionen m.m. (2018/19:KU14) föreslår konstitutionsutskottet att riksdagen antar förslagen till lagändringar i framställningen om översyn av Riksrevisionen – övriga lagändringar (2018/19:RS5), med undantag för de förslag som gäller 7 § lagen om revision av statlig verksamhet m.m., 11 § tredje stycket lagen med instruktion för Riksrevisionen och förslaget om ändring i studiestödsdatalagen. Skälet till att delar av riksdagsstyrelsens förslag avstyrks är huvudsakligen att förslagen redan har tagits om hand i de ändringar som riksdagen beslutat om efter utskottets ovan redovisade initiativ i ärendet Översyn av Riksrevisionen – grundlagsfrågor (bet. 2018/19:KU4, rskr. 2018/19:21).

Riksdagen biföll utskottets förslag den 14 februari 2019 (bet. 2018/19:KU14, rskr. 2018/19:126). Lagändringarna trädde i kraft den 1 april 2019.

2017 års Riksrevisionsutredning föreslog även i sitt slutbetänkande (2017/18:URF2) att frågan om karens för en riksrevisor som lämnar sitt uppdrag samt frågan om riksrevisorernas anställningsförmåner borde utredas vidare. Riksdagsstyrelsen beslutade den 10 oktober 2018 att en särskild utredare skulle tillsättas för att föreslå bestämmelser om avgångsvillkor och karens för riksrevisorer. Utredningen överlämnade betänkandet Avgångsvillkor och karens för riksrevisorer (2018/19:URF2) i juni 2019. Riksdagsstyrelsen beslutade den 18 december 2019 om en framställning om avgångsvillkor och karens för riksrevisor och riksrevisionsdirektören (2019/20:RS7) som grundade sig på utredningens betänkande. I framställningen föreslår riksdagsstyrelsen bl.a. att det införs en grundläggande bestämmelse om att riksrevisorer och riksrevisionsdirektörens löner och avgångsförmåner ska beslutas med utgångspunkt från vad som gäller för chefer för myndigheter som lyder direkt under regeringen. Riksdagsstyrelsen föreslår vidare att en särskild lag om övergångsrestriktioner för riksrevisor och riksrevisionsdirektören införs som i stort ska motsvara vad som gäller för statsråd och statssekreterare. En prövning av riksrevisorns och riksrevisionsdirektörens övergång ska dock även omfatta övergång till statlig verksamhet. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2020. Framställningen är planerad att beslutas av konstitutionsutskottet under våren 2020.

Skrivelsen är inte slutbehandlad.

Riksmötet 2017/18

2. Riksdagens skrivelse nr 420

Säkerhetsskyddet i riksdagen och dess myndigheter

Bet. 2017/18:KU40, rskr. 2017/18:420

Tidigare redovisad, se redog. 2018/19:RS4 (p. 7)

Skrivelsen är inte slutbehandlad

Förslagspunkt 5 om *säkerhetsskyddet i riksdagen och dess myndigheter**: Riksdagen antog i maj 2018 en ny säkerhetsskyddslag (2018:585) som ersätter den nuvarande säkerhetsskyddslagen (1996:627). Den nya säkerhetsskyddslagen träder i kraft den 1 april 2019 (prop. 2017/18:89, bet. 2017/18:JuU21, rskr. 2017/18:289). Bestämmelserna i 2 kap. 5 §, 3 kap. och 4 kap. 1–3 §§ säkerhetsskyddslagen gäller för riksdagen och dess myndigheter.

Till följd av att den nya säkerhetsskyddslagen antogs uppmanade riksdagen, på förslag av konstitutionsutskottet, i juni 2018 riksdagsstyrelsen att se över bestämmelserna om säkerhetsskydd i riksdagen och dess myndigheter och att föreslå de ändringar som bedöms nödvändiga (bet. 2017/18:KU40, rskr. 2017/18:420). Med anledning av tillkännagivandet beslutade

riksdagsstyrelsen den 12 december 2018 om en framställning om en ny lag om säkerhetsskydd i riksdagen och dess myndigheter (framst. 2018/19:RS6).

Riksdagsstyrelsens framställning bereddes av konstitutionsutskottet (bet. 2018/19:KU16). Med anledning av den nya säkerhetsskyddslagen föreslog konstitutionsutskottet att lagen (2006:128) om säkerhetsskydd i riksdagen och dess myndigheter ersätts av en ny lag om säkerhetsskydd i riksdagen och dess myndigheter. Vidare föreslogs en följdändring i säkerhetsskyddslagen. Riksdagen biföll utskottets förslag den 27 februari 2019 (rskr. 2018/19:132) och lagändringarna trädde i kraft den 1 april 2019.

Inom Riksdagsförvaltningen övervägs behovet av kompletteringar till och ändringar av den nya lagen om säkerhetsskydd i riksdagen och dess myndigheter. Skrivelsen är inte slutbehandlad.

Riksmötet 2018/19

3. Riksdagens skrivelse nr 7

Riksrevisionens ledningsstruktur

Bet. 2018/19:KU6, rskr. 2018/19:7

Tidigare redovisad, se redog. 2018/19:RS4 (p. 8)

Skrivelsen är inte slutbehandlad.

Riksdagen har, på förslag av konstitutionsutskottet, riktat ett tillkännagivande till riksdagsstyrelsen om att tillsätta en parlamentarisk kommitté med uppdrag att *se över Riksrevisionens ledningsstruktur**. Utredningen skulle enligt betänkandet redovisa sitt uppdrag så att förslaget kunde beredas och ligga till grund för en framställning som lämnas till riksdagen under hösten 2019. Riksdagsstyrelsen beslutade den 12 december 2018 att sammankalla en sådan kommitté. I juni 2019 överlämnade kommittén sitt betänkande Riksrevisionens ledningsstruktur (2018/19:URF1) till riksdagsstyrelsen. Riksdagsstyrelsen beslutade i november 2019 om en framställning om Riksrevisionens ledningsstruktur (2019/20:RS5) som grundade sig på kommitténs förslag. I framställningen föreslås att riksdagen väljer en enda riksrevisor att vara chef för myndigheten Riksrevisionen och att ansvara inför riksdagen för den granskning av statlig verksamhet som ska ske enligt regeringsformen. Därtill föreslår riksdagsstyrelsen att riksdagen väljer en ställföreträdande riksrevisor med titeln riksrevisionsdirektör. Riksrevisionsdirektören ska t.ex. kunna ha hand om den dagliga administrativa ledningen av myndigheten om riksrevisorn så bestämmer. Riksrevisionsdirektören ska också vid behov få hand om och avgöra riksrevisionsärenden samt då svara för dem inför riksdagen. Om riksrevisorn har förklarat sig jävig ska riksrevisionsdirektören också kunna inleda en granskning. Riksrevisionsdirektörens ställning ska i viktiga hänseenden vara likvärdig med riksrevisorns i fråga om såväl självständigheten i granskningsuppdraget som villkoren för uppdraget. Riksrevisionsdirektörens mandatperiod föreslås vara sju år. Riksrevisionsdirektören ska kunna väljas om. Lagändringarna

föreslås träda i kraft den 1 april 2020. Beslut i riksdagen är planerat till den 19 februari 2020.

Skrivelsen är inte slutbehandlad.

4. Riksdagens skrivelse nr 190

Den parlamentariska församlingen för Unionen för Medelhavet (PA-UfM)

Redog. 2018/19:RS2, bet. 2018/19:UU11

Skrivelsen är slutbehandlad.

I redogörelsen redovisas verksamheten inom Parlamentariska församlingen för Unionen för Medelhavet (PA-UfM) och den svenska PA-UfM-delegationens arbete under den första halvan av 2018. Den 25 april 2019 beslutade riksdagen att lägga riksdagsstyrelsens redogörelse 2018/19:RS2 till handlingarna.

5. Riksdagens skrivelse nr 198

Interparlamentariska unionen (IPU)

Redog. 2018/19:RS3, bet. 2018/19:UU7

Skrivelsen är slutbehandlad.

I redogörelsen redovisas verksamheten inom Interparlamentariska unionen (IPU) och den svenska IPU-delegationens arbete under 2018. Den 25 april 2019 beslutade riksdagen att lägga riksdagsstyrelsens redogörelse 2018/19:RS3 till handlingarna.

6. Riksdagens skrivelse nr 215

Översyn av budgetprocessen

Bet. 2018/19:KU30, rskr. 2018/19:215

Skrivelsen är inte slutbehandlad.

Förslagspunkt 19 om *en utredning om budgetpropositionens lämnande och provisorisk budget**: Riksdagsstyrelsen beslutade i juni 2019 att en parlamentariskt sammansatt kommitté skulle göra en översyn av vissa frågor som gäller riksdagens arbete. I översynen ingår bl.a. att se över tidpunkten för budgetpropositionens lämnande, reglerna om provisorisk budget, principerna för hur ledamöter i utskotten utses, åtgärder mot ledamöter som inte deltar i riksdagsarbetet och några frågor som gäller krigsdelegationen. Uppdraget ska redovisas senast den 30 september 2020. Skrivelsen är inte slutbehandlad.

7. Riksdagens skrivelse nr 280

Behandlingen av riksdagens skrivelser

Redog. 2018/19:RS4, bet. 2018/19:KU21

Skrivelsen är slutbehandlad.

Förslagspunkt 2 om *riksdagens skrivelser till riksdagsstyrelsen*: Den 18 juni 2019 beslutade riksdagen att lägga riksdagsstyrelsens redogörelse för behandlingen av riksdagens skrivelser till riksdagsstyrelsen (2018/19:RS4) till handlingarna (bet. 2018/19:KU21, rskr. 2018/19:280). Den 19 februari 2020

beslutar riksdagsstyrelsen i sin tur att lägga riksdagens skrivelse till handlingarna (rskr. 2018/19:280).

Riksmötet 2019/20

8. Riksdagens skrivelse nr 85

Utgiftsområde 1 Rikets styrelse

Prop. 2019/20:1, redog. 2018/19:RS1, bet. 2019/20:KU1

Skrivelsen är slutbehandlad.

Förslagspunkt 1 om *anslag m.m. inom utgiftsområde 1*, led a) om *anvisning av anslagen för budgetåret 2020 inom utgiftsområde 1* och led c) om *låneram för Riksdagsförvaltningen*: Riksdagsstyrelsen beslutade den 18 december 2019 om anslagsdirektiv för budgetåret 2020 för Riksdagsförvaltningen och när det gäller led a) om *anvisning av anslagen inom utgiftsområde 1*: i fråga om Riksdagsförvaltningens anslag 2:1 Riksdagens ledamöter och partier m.m., 2:2 Riksdagens förvaltningsanslag och 2:3 Riksdagens fastighetsanslag.

Förslagspunkt 1 om *anslag m.m. inom utgiftsområde 1*, led a) om *anvisning av anslagen för budgetåret 2020 inom utgiftsområde 1* och led d) om *låneram för Riksrevisionen*: Riksdagsstyrelsen beslutade den 18 december 2019 om anslagsdirektiv för budgetåret 2020 för Riksrevisionen och när det gäller led a) om fördelning av anslagen inom utgiftsområde 1: i fråga om Riksrevisionen anslaget 2:5 Riksrevisionen.

Förslagspunkt 1 om *anslag m.m. inom utgiftsområde 1*, led e) om *investeringsplan för riksdagens fastigheter*: Riksdagsdirektören beslutar om internbudgeten för Riksdagsförvaltningen den 6 februari 2020. I internbudgeten ingår även en investeringsbudget. Investeringsbudgeten ingår i Riksdagsförvaltningens verksamhetsplan för 2020 som beslutades av riksdagsstyrelsen den 18 december 2019.

Förslagspunkt 1 om *anslag m.m. inom utgiftsområde 1*, led a) om *anvisning av anslagen för budgetåret 2020 inom utgiftsområde 1* och led f) om *anslagsfinansiering av anläggningstillgångar hos Riksdagens ombudsmän (JO)*: Riksdagsstyrelsen beslutade den 18 december 2019 om anslagsdirektiv för budgetåret 2020 för Riksdagens ombudsmän (JO) och när det gäller led a) om fördelning av anslagen inom utgiftsområde 1: i fråga om Riksdagens ombudsmän (JO) anslaget 2:4 Riksdagens ombudsmän (JO).

Förslagspunkt 4 om *Riksdagsförvaltningens årsredovisning för verksamhetsåret 2018*: Den 14 februari 2019 beslutade riksdagsstyrelsen att fastställa Riksdagsförvaltningens årsredovisning för 2018. Riksdagen beslutade den 4 december 2019 att lägga Riksdagsförvaltningens årsredovisning för verksamhetsåret 2018 (2018/19:RS1) till handlingarna.

9. Riksdagens skrivelse nr 102

Översyn av Riksdagens ombudsmän (JO)

Bet. 2019/20:KU4, rskr. 2017/18:102

Skrivelsen är inte slutbehandlad

Förslagspunkt om *översyn av Riksdagens ombudsmän (JO)**: Riksdagen har, på förslag av konstitutionsutskottet, riktat ett tillkännagivande till riksdagsstyrelsen om en översyn av JO. Översynen bör omfatta JO:s konstitutionella ställning, uppdrag, verksamhet och organisation. Vidare bör översynen göras i en parlamentariskt sammansatt kommitté, och uppdraget bör redovisas före den innevarande mandatperiodens slut. Skrivelsen är inte slutbehandlad.